

The Development of Occupational Learning Activities based on Social Cognitive Learning Theory to Enhance Knowledge and Motivation Towards Entrepreneurship for Students In Grade 12

Supis Meesapman^{1*} and Jakkrit Jantakoon¹

¹ Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: sumo.tsu4@gmail.com

ABSTRACT

This research article aimed (1) to create and find the efficiency of occupational learning activities according to the cognitive-social learning theory. To enhance knowledge and motivation towards entrepreneurship for students in grade 12; (2) to experiment occupational learning activities based on social cognitive learning theory to enhance knowledge and motivation towards entrepreneurship for grade 12 students, the researcher carried out the research process by using research and development. The sample group was students in grade 12/4, the second 2, Academic Year 2020, Thepsala Prachasan School. 35 students were obtained from a cluster random sampling using one classroom as a random unit. Scope of tools used in the research were occupational learning activities based on cognitive-social learning theory to enhance knowledge and motivation towards entrepreneurship for students in grade 12, a test to measure knowledge of entrepreneurship, Entrepreneurial motivation questionnaire The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation, and t-test dependent. The results showed that hence the outcome result of this research as follows Occupational learning activities based on social cognitive learning theory to enhance knowledge and motivation towards entrepreneurship had 4 steps were as follow; 1) Attention Process; 2) Retention Process; 3) Production Process; 4) Motivational Press. The content of learning activities consists of 6 activities as follows: 1) World Modeling; 2) National Modeling; 3) My Idol to the future; 4) Community Modeling; 5) Business Model; and 6) Expand Business. That learning activities were suitable in the highest level, Learning activities were as effective as 76.22/80.52. Grade 12 students have knowledge in enhance to become entrepreneurs according to social cognitive learning theory, after learned higher than before threshold with statistical significance at the .05 level. Grade 12 students have motivated to become entrepreneurs according to social cognitive learning theory at the high level.

Keywords: Occupational Learning Activities, Social Cognitive Learning Theory, Entrepreneurship

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

สุพิศ มีทรัพย์มัน^{1*} และ จักรกฤษณ์ จันทะคุณ¹

¹ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: sumo.tsu4@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ (2) เพื่อทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการและแบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ โดยมีกิจกรรม 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) ตัวแบบระดับโลก 2) ตัวแบบระดับประเทศ 3) My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต 4) เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน 5) โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ 6) ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน ซึ่งมีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.22/80.52 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66 ระดับมาก

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพ, ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม, ผู้ประกอบการ

© 2023 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

ปัจจุบันโลกเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วในทุกมิติ โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) จึงเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และเป็นทักษะที่ทั่วโลกให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษาที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการจึงควรได้รับการพัฒนาให้เกิดขึ้นในบุคลากรทุกสาขาวิชาชีพ เพราะจะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพทางธุรกิจในทุกสาขา ช่วยให้ค้นพบความรู้ใหม่ๆ แก้ไขปัญหาในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเป็นระบบ และสามารถพัฒนาธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Holmes (2003) บ่งชี้ว่า สถานประกอบการในยุคใหม่ต้องการบุคคล 1 ในคุณลักษณะสำคัญ 5 ด้าน คือ ทักษะทางด้านวิชาชีพ (Occupational Competency) ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ทางด้านวิชาชีพที่ดี และสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์และคณะ (2557), วิจารณ์ พานิช (2556) กล่าวว่า หนึ่งในทักษะที่สำคัญที่เด็กและเยาวชน

ในศตวรรษที่ 21 ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ ทักษะการประกอบการ (Entrepreneurial Spirit) ซึ่งถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

การเป็นผู้ประกอบการ จัดเป็นหนึ่งในสมรรถนะหลัก (Core Competency) ของหลักสูตรฐานสมรรถนะโดยมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่างๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ใช้การได้จริงในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills And Entrepreneurship) มีเป้าหมายและวางแผนอาชีพตามความสนใจ ความถนัด มีความรู้และทักษะพื้นฐานสู่อาชีพที่เหมาะสม มีทักษะในการทำงานและพัฒนางานโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้และทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีสามารถสร้างงาน สร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตน ครอบครัว หรือสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) แต่เนื่องจากรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ จัดเป็นรายวิชาใหม่สำหรับหลักสูตรการงานอาชีพของระดับชั้นมัธยมศึกษา จึงทำให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้น้อย และส่งผลกระทบ ต่อการจัดการเรียนการสอนด้านการเป็นผู้ประกอบการ ปัจจุบันมีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้เสนอแนวคิดและให้ความสำคัญเพื่อเตรียมนักเรียนให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญของเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21 จึงควรได้รับการพัฒนาทักษะนี้และควรศึกษาถึงแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการเพื่อทราบถึงความคิด ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างชัดเจน เป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการที่มั่นคงและยั่งยืน และในปัจจุบันกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่เอื้อต่อทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาที่เปิดสอน บุคลากร นักเรียนยังขาดแรงจูงใจและตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการ กิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรผสมผสานการศึกษาเพื่ออาชีพ เพื่อการเป็นพลเมืองของประเทศที่ต้องเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในการประกอบการและสร้างทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ (ประเสริฐ ลีอานันต์กุล และ สำลี ทองอิ้ว, 2553) ซึ่งรายวิชา ง 30245 การเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ยังคงขาดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ส่วนมากมักเน้นความรู้ด้านธุรกิจเป็นหลัก ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างยากและไกลตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการได้นั้น ครูจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุนและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ให้แก่นักเรียนที่ยังขาดแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก ขาดตัวแบบและแรงบันดาลใจที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ที่ว่าความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) คือ ภาวะความสำเร็จในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ มูลค่าทางเศรษฐกิจและการสร้างงานที่ประสบความสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

การเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย Aibert Bandura (1977) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงนั้น ไม่ได้เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่มีผลมาจากกระบวนการทางปัญญา ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้เกิดปัญหาในการคิด (ทศนา แหมมณี, 2548) กล่าวคือถ้ากระบวนการทางปัญญาเปลี่ยน พฤติกรรมของบุคคลก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย Bandura มองว่ากระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และวิธีการเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์ มี 2 วิธี คือ การเรียนรู้จากผลของการกระทำ และวิธีการเรียนรู้จากการเลียนแบบจากตัวแบบ ซึ่งแบ่งตัวแบบไว้เป็น 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่มีชีวิตและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ กระบวนการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน คือการได้เรียนรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิต และการเรียนรู้แบบบูรณาการกับวิถีชีวิต เรียนรู้หลายๆ เรื่องไปพร้อมกัน การได้ทดลองลงมือปฏิบัติเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุด แนวคิดดังกล่าวจะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางสติปัญญา และเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง และอีกส่วนเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตและเรียนรู้จากตัวแบบ (Observational Learning Or Modeling) และเชื่อว่าการเห็นตัวแบบจะช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ การที่ได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนและได้รับผลกระทบที่พึงพอใจก็จะทำให้ผู้ที่สังเกตฝึกความรู้สึกว่าเขาจะสามารถประสบความสำเร็จได้ ถ้าเค้าพยายามจริงและไม่ย่อท้อ ลักษณะของการใช้ตัวแบบที่ส่งผลต่อความรู้สึกว่าเขามีความสามารถ

ที่จะทำได้นั้น ได้แก่ การแก้ปัญหาของบุคคลที่มีความกลัวต่อสิ่งต่างๆ โดยที่ได้ดูตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายกับตนเองก็สามารถทำให้ลดความกลัวต่างๆ นั้นได้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553)

บทความวิจัยนี้นำเสนอการสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม และทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งการศึกษาความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการ เช่น ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ แบบจำลองธุรกิจ การจัดการธุรกิจ การจัดการตลาด การผลิตและการดำเนินงานด้านต่างๆ การลงทุน แผนธุรกิจ การติดต่อเครือข่ายและการสื่อสารทางธุรกิจ เกิดทักษะการเป็นผู้ประกอบการและเกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลต่อการเป็นผู้ประกอบการ เช่น แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และด้านอัตมโนทัศน์ จากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจะช่วยฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกปฏิบัติ เน้นการสังเกตตัวแบบ มีกรณีตัวอย่างหรือสถานการณ์ที่น่าสนใจเพื่อให้นักเรียนเห็นแบบอย่างที่ดีและเกิดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมี 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม มี 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) กระบวนการตั้งใจ (Attentional Process) โดยนักเรียนเรียนรู้คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการผ่านตัวแบบ โดยการสังเกตจากตัวแบบ

ร่วมกันสรุปลักษณะของตัวแบบ รวบรวมและแปลความหมายจากการสังเกตเป็นคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี โดยกิจกรรมนี้ครูมีหน้าที่เสนอตัวแบบที่น่าสนใจให้นักเรียนและใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีของตัวแบบ 2) กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) ขั้นตอนนี้ นักเรียนต้องจดจำข้อมูลหรือพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์แทนตัวแบบ โดยครูทำหน้าที่กระตุ้นความสนใจนักเรียนโดยใช้ตัวแบบที่กำหนดขึ้นมา 3) กระบวนการกระทำ (Production Process) ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะแสดงออกโดยดัดแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำมาเป็นพฤติกรรมเบื้องต้น นักเรียนเกิดการทำความเข้าใจหลายๆ ครั้งผ่านการใช้บทบาทสมมติให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งเป็น

ผู้ประกอบการ โดยนักเรียนจะปรับพฤติกรรมของตนเองจนมีความคล้ายหรือเหมือนตัวแบบ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พฤติกรรมที่ค้นพบได้จากตัวแบบ โดยขั้นตอนนี้ครูจะกระตุ้นให้ผู้เรียนสังเกต จดจำตัวแบบสัญลักษณ์การเป็นผู้ประกอบการ ที่ดี และเก็บจำลักษณะของตัวแบบผ่านการแสดงออกของตัวแบบ 4) กระบวนการจูงใจ (Motivational Press) ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะแสดงออกโดยกระทำตามแม่แบบที่นักเรียนสนใจ โดยขั้นตอนนี้ครูสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลหรือเสริมแรง ทางบวก นักเรียนสะท้อนคิดกิจกรรมที่ได้สังเกตจากตัวแบบและเก็บจำคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดี โดยขั้นตอนนี้ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเล่นแบบออกมาตาม สถานการณ์ที่กำหนด และครูเสริมแรงให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นอีกด้วยกระบวนการโค้ช

กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมมีทั้งหมด 6 กิจกรรมการเรียนรู้ ใช้เวลา เรียนรู้ทั้งหมด 12 ชั่วโมง ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ตัวแบบระดับโลก 2 ชั่วโมง 2) กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ตัวแบบ ระดับประเทศ 2 ชั่วโมง 3) กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต 2 ชั่วโมง 4) กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เรียน ให้รู้จากตัวแบบในชุมชน 2 ชั่วโมง 5) กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ 2 ชั่วโมง 6) กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน 2 ชั่วโมง

ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ด้านหลักสูตรและการสอนและการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การงาน อาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการโดย ติดต่อประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ไปยังผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำ แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรม การเรียนรู้

3.2 การทดสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรมการ ศึกษา ดำเนินการโดย นำกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ได้แก่ เด็กเก่งจำนวน 1 คน เด็กปาน กลาง จำนวน 1 คน และเด็กอ่อน จำนวน 1 คน เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้และปรับปรุง จากนั้นนำ กิจกรรมการเรียนรู้ไปทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนเทศา ปลาประชาสรรค์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน ได้แก่ เด็กเก่งจำนวน 3 คน เด็กปานกลาง จำนวน 3 คน และเด็กอ่อน จำนวน 3 คน เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้และปรับปรุง จากนั้นจึงนำไปทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการ สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการ เรียนรู้ ตามเกณฑ์ 75/75

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำผลการพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรม การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปล ความหมาย โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมจะต้องมีค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 คะแนน จึงถือว่ามีความเหมาะสม

4.2 วิเคราะห์ผลการทดสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำคะแนนจากการทดลองใช้กิจกรรมการ เรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มาคำนวณโดยใช้สูตรการทดสอบ ประสิทธิภาพ E1/E2 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอหาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 228 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอหาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

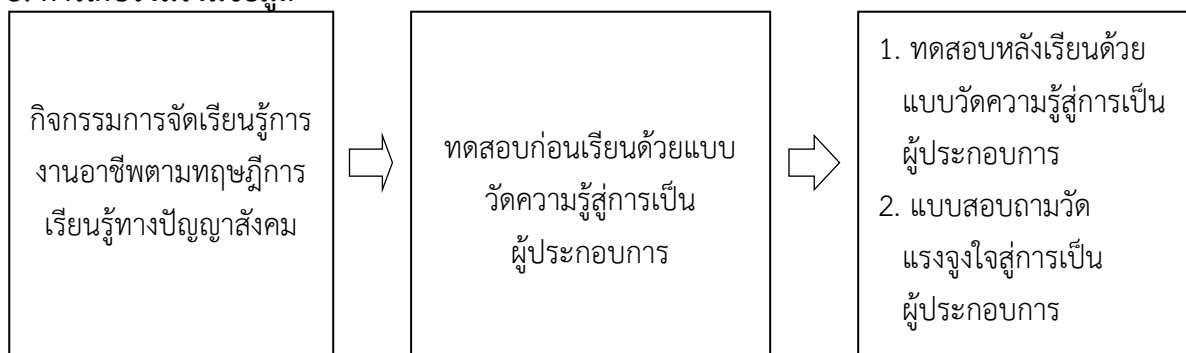
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 กิจกรรมการจัดเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะได้มีโอกาสนำความรู้ ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ โดยผ่านกิจกรรมทั้งหมด 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) ตัวแบบระดับโลก 2) ตัวแบบระดับประเทศ 3) My Idol ตัวแบบสู่อาคต 4) เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน 5) โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ 6) ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน

2.2 แบบทดสอบวัดความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เพื่อวัดความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ จากการเรียนรู้เนื้อหาในรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 4 หน่วย ได้แก่ 1)ธุรกิจ สังคมและการเป็นผู้ประกอบการ 2)จะเริ่มต้นประกอบธุรกิจอย่างไร 3)แผนธุรกิจ 4)ความอยู่รอดของธุรกิจ

2.3 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ของของ จริยา กอสุขทวีคุณ (2561) โดยใช้มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 14 ด้าน ได้แก่ 1) ความต้องการประสบความสำเร็จ 2) ความเชื่อต่อปัจจัยควบคุม 3) ความกล้าเสี่ยง 4) อดทนต่อความไม่แน่นอน 5) แรงปรารถนา 6) การรับรู้ความสามารถของตนเอง 7) การตั้งเป้าหมาย 8) ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ 9) สมาชิกในครอบครัวของฉันคิดว่าฉันควรจะมีอาชีพเป็นผู้ประกอบการ 10) ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม 11) ความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ 12) การรับรู้โอกาส 13) ความรู้ที่ได้รับ 14) ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

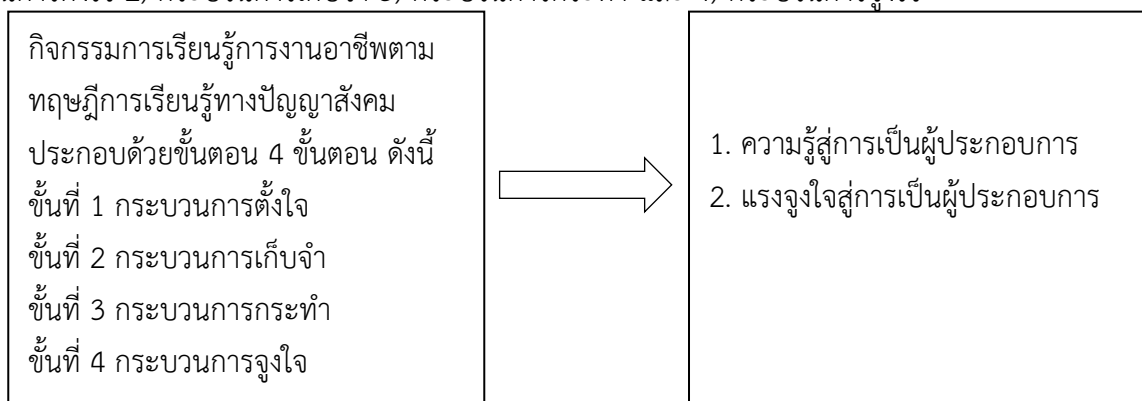
4.1 เปรียบเทียบความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test dependent)

4.2 วิเคราะห์แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนโดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ของ Albert Bandura ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) กระบวนการตั้งใจ 2) กระบวนการเก็บจำ 3) กระบวนการกระทำ และ 4) กระบวนการจูงใจ

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75

1.1 ได้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยสร้างกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ โดยผ่านกิจกรรมทั้งหมด 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) ตัวแบบระดับโลก 2) ตัวแบบระดับประเทศ 3) My Idol ตัวแบบสู่อาคต 4) เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน 5) โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ 6) ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.20) โดยในขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ครูเสนอตัวแบบที่น่าสนใจให้แก่นักเรียนและครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคุณลักษณะของตัวแบบ ส่วนระดับความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนเรียนรู้คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการผ่านตัวแบบโดยการสังเกตจากตัวแบบและนักเรียนและครูร่วมกันสรุปลักษณะของตัวแบบ รวบรวมและแปลความหมาย ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ มีระดับความเหมาะสมมากที่สุดทั้ง 2 ข้อ คือครูกระตุ้นความสนใจนักเรียนโดยใช้ตัวแบบที่กำหนดขึ้นมาและนักเรียนจดจำข้อมูลหรือพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์แทนตัวแบบ ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแสดงออกโดยดัดแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำมาเป็นพฤติกรรมเบื้องต้น นักเรียนเกิดการทำความเข้าใจหลายๆครั้งผ่านการใช้บทบาทสมมติให้สอดคล้องกับ

พฤติกรรมของตัวแบบซึ่งเป็นผู้ประกอบการ และนักเรียนปรับพฤติกรรมของตนเองจนมีความคล้ายหรือเหมือนตัวแบบ ส่วนระดับความเหมาะสมมากที่สุด คือ นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้พฤติกรรมที่ค้นพบได้จากตัวแบบ ชั้นที่ 4 กระบวนการจงใจ มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนแสดงออกโดยกระทำตามแม่แบบที่นักเรียนสนใจ ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเลียนแบบออกมาตามสถานการณ์ที่กำหนด เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรม การแสดงออก ครูสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลหรือเสริมแรงทางบวกและเมื่อจบกิจกรรมนักเรียนสะท้อนคิดกิจกรรม ส่วนระดับความเหมาะสมมีเพียงข้อเดียว ได้แก่ ครูเสริมแรงให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นอีกครั้งด้วยกระบวนการโค้ช

1.2 กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.2) คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.07) ดังนี้ คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม รายการประเมิน องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้มีระดับความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ องค์ประกอบของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนและครอบคลุมทุกประเด็นหัวข้อของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนในหัวข้อ คำแนะนำสำหรับครูและนักเรียน มีระดับความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ อธิบายคำแนะนำสำหรับครูและนักเรียนมีรายละเอียดครบถ้วน ใช้ภาษาเข้าใจง่ายช่วยให้ครูนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ครูมีความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้ ถูกต้อง และมีเพียงข้อเดียวที่ได้ระดับความเหมาะสม คือ สื่อความหมายภาษาที่เข้าใจง่าย และหัวข้อขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม อยู่ในระดับความเหมาะสมที่มากที่สุด ได้แก่ อธิบายรายละเอียด ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นอย่างชัดเจน ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบเป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบง่ายต่อการปฏิบัติ ส่วนระดับความเหมาะสม ได้แก่ ประกอบด้วยขั้นตอนของการ จัดการเรียนรู้โดยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ)และการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนของการ จัดการเรียนรู้โดยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (ตัวแบบ) ในหัวข้อ แผนการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวถึงสาระสำคัญ อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.0) ได้แก่ เขียนสาระสำคัญถูกต้องตามประเด็นของเรื่องใน ภาพรวม สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระสำคัญสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ด้านหัวข้อ จุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.4) ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและเจตคติที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบ จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ สาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ในหัวข้อสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับความ เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.8$, S.D. = 0.05) ได้แก่ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ มีประโยชน์ต่อนักเรียนและมีความ ชัดเจนของเนื้อหาที่ใช้ หัวข้อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.09) ได้แก่ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้การงานอาชีพโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ) กำหนดระยะเวลาเหมาะสมกับกิจกรรม และการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของนักเรียน ส่วนระดับความเหมาะสม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ ประกอบการและการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้สร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ ด้าน หัวข้อสื่อ / แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.05) ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิด แรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(ตัวแบบ) สื่อที่ใช้ สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง สื่อ มีความหลากหลาย น่าสนใจและเหมาะสมกับวัยและเวลา ด้านหัวข้อการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.02) ได้แก่ การวัดและ ประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ เครื่องมือสอดคล้องกับวิธีการ วัดการเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับนักเรียน และการประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.22 /80.52

2. ผลการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน นักเรียนมีความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.66) ได้แก่ ความสามารถในการเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการในหัวข้อ ความต้องการประสบความสำเร็จ ความเชื่อต่อปัจจัยควบคุม ความกล้าเสี่ยง อดทนต่อความไม่แน่นอน แรงปรารถนา การรับรู้ความสามารถของตนเอง สมาชิกในครอบครัวของฉันคิดว่าฉันควรจะมืออาชีพเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ส่วนความสามารถในการเสริมสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ในหัวข้อการตั้งเป้าหมาย ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ การรับรู้โอกาส ความรู้ที่ได้รับและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ อยู่ในระดับระดับคุณภาพมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลจากการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม พบว่า ได้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการพิจารณาความเหมาะสมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.22/80.52 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ตามขั้นตอนทางการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura ด้วยกิจกรรมทั้ง 4 ขั้นตอน คือ 1) กระบวนการตั้งใจ เป็นกิจกรรมที่ฝึกการสังเกตคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งตัวแบบที่ดีจะมีผลต่อความตั้งใจที่จะสังเกต โดยตัวแบบที่จะจดจำได้นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์เด่นชัด เป็นตัวแบบที่นักเรียนเกิดความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบของสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2553) 2) กระบวนการเก็บจำ ขั้นตอนนี้นักเรียนจะจดจำข้อมูลที่ได้รับจากการสังเกตจากตัวแบบเป็นรูปแบบของสัญลักษณ์โดยใช้ตัวแบบที่มีชื่อเสียง ตรงกับความสนใจของนักเรียน นักเรียนจะจดจำพฤติกรรมจากตัวแบบเป็นรูปสัญลักษณ์แทนตัวแบบ 3) กระบวนการกระทำ กิจกรรมนี้จะได้เรียนรู้จากตัวแบบในชุมชน ผ่านการสังเกตและคลุกคลีกับตัวแบบในการลงฝึกปฏิบัติงานจริงกับผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในชุมชน นักเรียนจะจดจำลักษณะของผู้สังเกต และแสดงพฤติกรรมคล้ายตัวแบบของผู้ประกอบการที่ได้สังเกต 4) กระบวนการจูงใจ ขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจจากภายนอก เช่น คำชม ของรางวัล หรือการเสริมแรงทางบวกจะช่วยกระตุ้นการรับรู้ นักเรียนเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมก่อให้เกิดการเลียนแบบและพฤติกรรมที่ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก พยายามปรับข้อบกพร่องจนได้รับรางวัลเป็นการตอบแทน ช่วยให้เกิดการเลียนแบบ อีกทั้งการจัดกิจกรรมการงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมนั้น มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัย ความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนา ไตต่อผล, ภูฟ้า เสวกพันธ์, วาริรัตน์ แก้วอุไร และ อมรรรัตน์ วัฒนาธร (2558) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้น

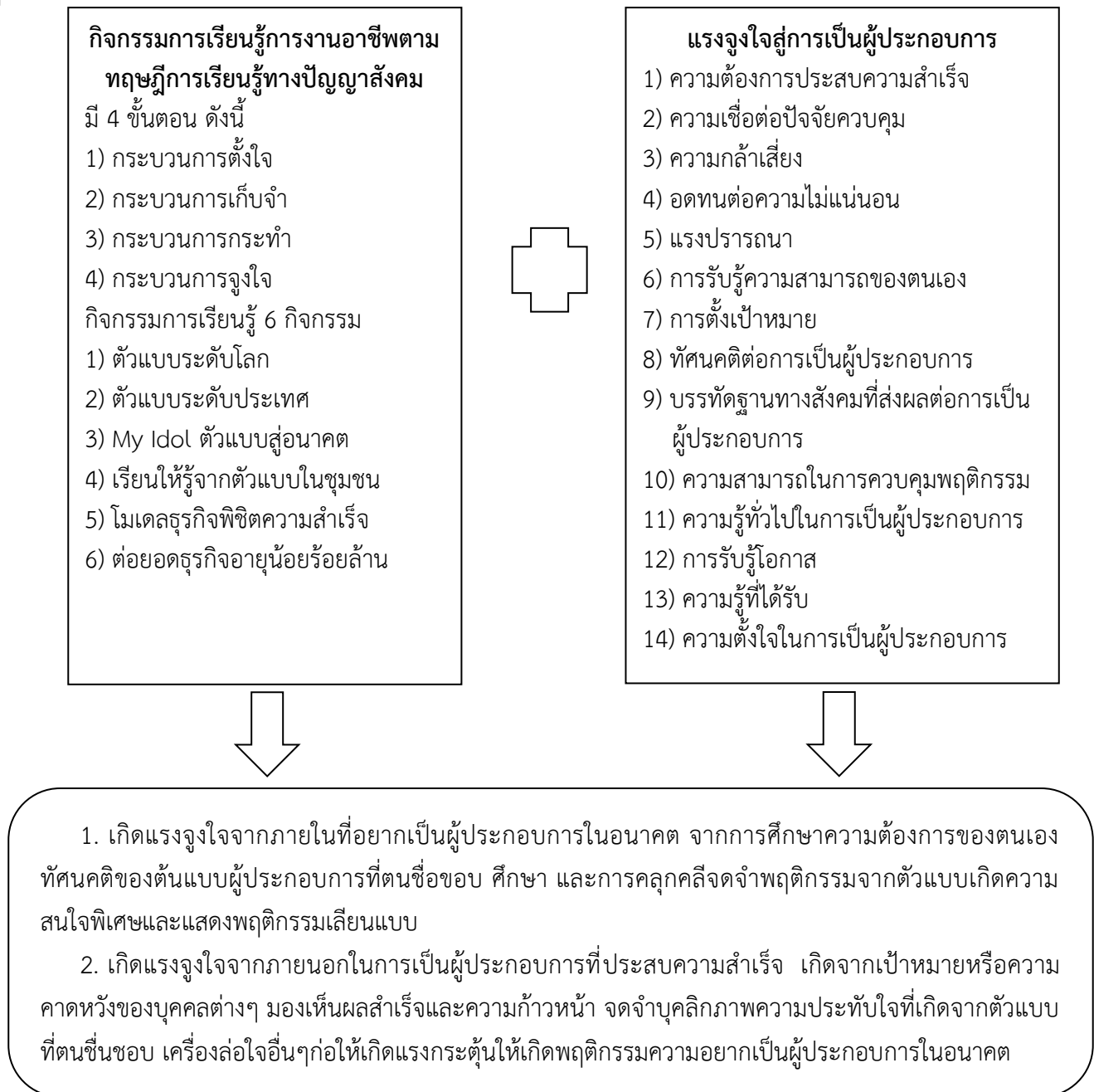
มัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนความยากง่ายของเนื้อหา ผู้เรียนเกิดความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ โดยผู้วิจัยจัดกิจกรรมตามขั้นตอนของแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมและสอดแทรกความรู้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการและคุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการที่ดี ประกอบด้วย เนื้อหา คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ แบบจำลองธุรกิจ การจัดการธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ แผนธุรกิจ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เรียน สอดคล้องกับสุภาภรณ์ โตโสภณ และ วารินทร์ แก้วอุไร (2563) พบว่า สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ แบบจำลองธุรกิจ การจัดการธุรกิจ การจัดการตลาด การผลิตและการดำเนินงาน การบริหารทรัพยากรบุคคล การจัดการเงินและการลงทุน แผนธุรกิจ การติดต่อสื่อสารและเครือข่ายทางธุรกิจ การบริหารงานและการดำเนินงานในองค์กร ด้านทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงานและความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งผลการเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การทดสอบวัดความรู้การเป็นผู้ประกอบการหลังเรียน ($\bar{X}$ = 15.23, S.D. = 14.0) เมื่อเปรียบเทียบความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 6.8, S.D. = 16.4) พบว่านักเรียนมีความรู้การเป็นผู้ประกอบการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องดังนี้ 1) ความต้องการประสบความสำเร็จ (Need for achievement) 2) ความเชื่อต่อปัจจัยควบคุม (Locus of control) 3) ความกล้าเสี่ยง (Risk taking) 4) อดทนต่อความไม่แน่นอน (Tolerance to Ambiguity) 5) แรงปรารถนา (Passion) 6) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) 7) การตั้งเป้าหมาย (Goal-setting) 8) ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Attitude towards entrepreneurship) 9) บรรทัดฐานทางสังคมที่ส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Social norm) 10) ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavior control) 11) ความรู้ทั่วไปในการเป็นผู้ประกอบการ (General Knowledge of Entrepreneurial program) 12) การรับรู้โอกาส (Opportunity recognition) 13) ความรู้ที่ได้รับ (Entrepreneurship knowledge acquisition) 14) ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial intention) พบว่า โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.66) ซึ่งสอดคล้อง จริยา กอสุขทวีคุณ (2561) วิจัยเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่าอิทธิพลของแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการซึ่งประกอบไปด้วย ความต้องการประสบความสำเร็จ ความกล้าเสี่ยง แรงปรารถนา การรับรู้ความสามารถของตนเอง การตั้งเป้าหมาย ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการศึกษา สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ได้ดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจ สู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ช่วยค้นพบ ความชอบ ความถนัดและสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ เนื่องจาก เป็นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ สังเกตและจดจำคุณลักษณะคุณสมบัติที่ดีของการเป็นผู้ประกอบการ เกิดการเลียนแบบผ่านสถานการณ์และบทบาทสมมุติจากการสังเกต และการสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ผ่านการเขียนแผนผังโมเดลธุรกิจอย่างง่ายเพื่อเป็นแนวทางในการเป็นผู้ประกอบการในอนาคตได้ อีกทั้งยังเกิดจากแรงจูงใจจากภายในที่อยากเป็นผู้ประกอบการในอนาคต จากการศึกษาความต้องการของตนเอง ทศนคติของต้นแบบผู้ประกอบการที่ตนชื่นชอบ ศึกษา และการคลุกคลีจดจำพฤติกรรมจากตัวแบบเกิดความสนใจพิเศษและแสดงพฤติกรรมเลียนแบบและเกิดแรงจูงใจจากภายนอกในการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งเกิดจากเป้าหมายหรือความคาดหวังของบุคคลต่างๆ การมองเห็นผลสำเร็จและความก้าวหน้า การจดจำบุคลิกภาพความประทับใจที่เกิดจากตัว

แบบที่ตนชื่นชอบ เครื่องล่อใจอื่นๆทางบวก เช่น คำชมเชย รางวัล ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมความอยากเป็นผู้ประกอบการในอนาคต ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 องค์ความรู้ใหม่

สรุปผลการวิจัย

กิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 6 กิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวแบบระดับโลก กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 2 เรื่อง ตัวแบบระดับประเทศ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง My Idol ตัวแบบสู่ออนาคต กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 4 เรื่อง เรียนให้รู้จากตัวแบบในชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 5 เรื่อง โมเดลธุรกิจพิชิตความสำเร็จ และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 6 เรื่อง ต่อยอดธุรกิจอายุน้อยร้อยล้าน ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ จะใช้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ ขั้นที่ 1 กระบวนการตั้งใจ ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ ขั้นที่ 3 กระบวนการกระทำ ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพเท่ากับ

76.22/80.52 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้และแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ มีความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ก่อนเรียนสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และมีแรงจูงใจสู่การเป็นผู้ประกอบการ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานทางการศึกษา ควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะช่วยต่อยอดให้เกิดอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

1.2 ในระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาควรมีการเน้นการเรียนการสอนด้านความเป็นผู้ประกอบการให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในการประกอบอาชีพ ค้นพบความถนัด ความสนใจให้แก่นักเรียน ตามการจัดเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อปลูกฝังเยาวชนให้มีความคิดสร้างสรรค์และผลิตนวัตกรรมสู่การเป็นผู้ประกอบการได้

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาด้านผู้ประกอบการควรมีการสอดแทรกในรายวิชาอื่นๆที่นักเรียนสนใจซึ่งสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ สร้างความเข้าใจให้แก่เรียนเฉพาะทางต่อไป

2.2 ควรศึกษาความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยควบคู่ไปด้วยกันเพื่อศึกษาเพิ่มเติมต่อการตัดสินใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในอนาคต

2.3 ควรมีการวิจัยและพัฒนาวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ (Entrepreneurs Mindset) หรือสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurs Competency) โดยใช้กิจกรรมหรือวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและควรให้เครือข่ายผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเข้าช่วยในการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จรรยา กอสุขทวีคุณ. (2561). การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. (2546). แรงจูงใจและการจูงใจ สร้างปาฏิหาริย์. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- บุญทวรรณ วิงวอน. (2556). การเป็นผู้ประกอบการยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเสริฐ ลีอานันต์กุล และ สำลี ทองธิว. (2553). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์ตามแนวคิด การฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางธุรกิจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 2(1), 141-153.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). *เติบโตเต็มตามศักยภาพสู่ศตวรรษที่ 21 ของการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วราภรณ์ ยังเอี่ยม, พัชราณี ภาวักกุล, มันทนา ประทีปะเสน และ นิรัตน์ อิมามี. (2556). การส่งเสริมการบริโภคผักและผลไม้ โดยประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารสาธารณสุขศาสตร์*, 43(2), 126-137.

- วัฒนา ไตต่อผล, ภูฟ้า เสวกพันธ์, วารินทร์ แก้วอุไร และ อมรรัตน์ วัฒนธรร. (2558). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิต
สาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(2), 1-12.
- ศรัญญา อรุณภู. (2557). การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจการบริการของ
บริษัทแคนเตอร์เซอร์วิส จำกัด. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 5(2), 90-102.
- ศูนย์ธุรกิจไบรท์. (2552). *คุณสมบัติ 10 ประการของผู้ประกอบการ*. สืบค้น 2 ตุลาคม 2565. จาก
<http://www.brightbbc.com/readercomer/leader.html>.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2553). *ทฤษฎีการและเทคนิคการปรับปรุงพฤติกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *รายงานวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็น
ผู้ประกอบการ*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สุภาภรณ์ โตโสณ และ วารินทร์ แก้วอุไร. (2563). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการตาม
แนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. *วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 22(2), 275-289.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: prentice Hall.
- Holmes, K. A. (2003). *The reform of public technical and vocational education institution*. N.P.: UNESCO,
IIEP.

